

שם הכלי: שאלון "לשבור את קשר השתיקה" – חשיפה למצבי התעללות ופגיעה

פנתח בשנת: 2004, על ידי: שחר (2004). אך מבוסס על השאלון:

"National Crime Victimization Survey" (Department of Justice, 2001) תוך ביצוע התאמות שהתבססו על מחקריו של Sobsey (1994) שחקר את הנושא של פשעים כנגד אנשים עם נכות התפתחותית.

1	מטרת הכלי	לבדוק את מצבי הסיכון שלהם חשופים אנשים עם מוגבלויות
2	סוג כלי המחקר	שאלון / ריאיון
3	אוכלוסיית היעד	אנשים עם פיגור שכלי
4	אופי הדיווח	דיווח עצמי בעת ריאיון
5	תיאור הכלי	השאלון הינו רב מימדי והוא בודק חשיפה למצבי התעללות ופגיעה פיזית, מינית ורגשית. השאלון פתוח ומאפשר הבעה חופשית. השאלון בנוי ממספר חלקים: חלק א- פרטי רקע על הנחקר, חלק ב- שאלות בנוגע להתעללות ופגיעה פיזית. חלק ג- שאלות בנוגע להתעללות ופגיעה מינית, חלק ד- שאלות בנוגע לפגיעה והתעללות רגשית. בכל חלק הנחקר מתבקש לתאר את אירוע הפגיעה, מי המבצע, המקום בו התרחשה הפגיעה והתדירות של הפגיעה (האם היא חד פעמית או מתמשכת). בנוסף, הנחקר נשאל על הדיווח והטיפול במידה והייתה פגיעה (האם המקרה דווח, למי וכיצד טופל).
6		
7		
8	אורך הכלי	אורך יחסית
9	מהימנות	מהימנות: "אמינות בתוך הנתונים" באמצעות בדיקת ההלימה בין הממצאים הכמותיים לתיאוריים ובין המשמעות שהעניקו הנחקרים לתופעה לבין המשמעות שהעניקה החוקרת.
10	תקיפות	במחקר גישוש (Pilot), רואינו 15 תלמידים מהחינוך המיוחד, שתיארו את ההתנסויות שלהם. לא היה נראה קושי בולט בהבעה והם הצליחו להעביר את המסרים שרצו. לבדיקת תוקף השאלון נעשתה בדיקת תוקף מבנה מסוג מתכנס- המידע שהתקבל מהתלמידים על התנסויותיהם הושווה למידע שהתקבל מההורים, מהמורים ושירותי הרווחה ונמצא תואם ואמין. בנוסף, השאלון תוקף גם ע"י 5 שופטים מתחום הרווחה, החינוך והאקדמיה שהצביעו על תוקף נראה.

רשימת מחקרי קרן של"ם אשר עשו שימוש בכלי:

שם המחקר	מק"ט
שחר יפעת (2004). בני נוער עם נכות התפתחותית - פיגור שכלי גבולי וקל והתנסויותיהם במצבי פגיעה וניצול: השוואה לבני נוער רגילים ללא נכות. תואר שני. אוניברסיטת חיפה. מנחה: פרופ' רייטר שונית.	529

שאלון "לשבור את קשר השתיקה" – חשיפה למצבי התעללות ופגיעה

שחר (2004)

שלום רב,

אני מודה לך שהסכמת להשתתף במחקר חשוב זה אודות פגיעה ואלימות כלפי ילדים ובני נוער. השאלון הוא אנונימי (אינך חייבת/ת לכתוב את שמך), אך אם במהלך מילוי השאלון או בסופו תרצה/תרצי לשוחח על הדברים ששיתפת, אנא פנה/פני אל יפעת

אודה לך אם תענה/י על השאלון בכנות וברצינות. תודה על ההשתתפות.

לשאלון שלושה חלקים: חלק א: פגיעה פיזית. חלק ב: פגיעה מינית. חלק ג: פגיעה רגשית

רקע אישי

1. האם את/ה: זכר נקבה

2. מהו גילך _____

3. כיתה _____

4. מצב משפחתי של הורי: נשואים גרושים

חד הורי אלמנים

5. אני גר: בבית בפנימייה אחר _____

6. ארץ לידה _____ שנת עליה _____

האם היית פעם קורבן לפשע או ניצול?

כן

לא

חלק א' - חשיפה לפגיעה והתעללות פיזית.

חלק זה בודק האם היית קורבן למעשי אלימות נגדך (לא מיני). לדוגמא: האם שדדו אותך, התקיפו אותך, היכו אותך, איימו עליך.

1. האם מישהו גנב ממך משהו השייך לך (כמו: שעון, כסף, חפץ אישי)?

לא

כן

א. מה גנבו לך? _____

ב. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ג. מאיפה גנבו לך?

מהגוף שלי, ממני

מהבית שלי

מהחדר שלי

בבית הספר

ממקום אחר _____

ד. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

ה. האם במהלך הגניבה ממך הפעילו נגדך כוח פיזי? (מישהו לקח ממך בכוח)

כן לא

אם כן, תאר מה קרה: _____

2. האם מישהו איים לפגוע בך? (הודיע לך שהוא יפגע בך)

כן לא

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה? _____

3. האם מישהו התקיף אותך, היכה אותך?

כן לא

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

ב. כאשר התקיפו אותך, האם התקיפו אותך תוך שימוש בחפץ כלשהו? (סכין, אבן, מטאטא,)

לא

כן

ספר מה קרה?

ג. האם מישהו ממשיך לפגוע בך, להכות אותך או להתעלל בך בצורה פיזית?

ספר:

4. האם מישהו הכריח אותך לעשות דברים שאינך רוצה לעשותם? (להביא לו משהו, לעשות עבורו דבר מה, לעשות משהו בניגוד לחוק וכו')

לא

כן

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בביתי

במקום מגורי, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה? _____

ד. כאשר מישהו הכריח אותך לעשות דברים שאינך רוצה, האם הוא גם איים עליך? (סחט אותך)?

לא

כן

אם כן, תאר מה קרה? _____

ה. כאשר מישהו הכריח אותך לעשות דברים שאינך רוצה, האם הוא אי פעם גם הפעיל כוח פיזי נגדך? (היכה אותך, פגע בך בגוף)

לא

כן

אם כן, תאר מה קרה? _____

5. במקרה ועברת פגיעה פיזית, אלימות, סחיטה האם ספרת על כך למישהו? האם שיתפת?

לא

כן

- אם כן, למי סיפרת? _____

_____ - אם לא, מדוע לא סיפרת? _____

האם טיפלו בתלונה שלך? כן לא

_____ - אם כן, כיצד? _____

6. האם מישהו מנע ממך משהו שאתה זקוק לו? (אוכל, כסף, תרופות, אמצעי תקשורת)

כן לא

_____ אם כן, תאר _____

א. מי עשה לך זאת?

_____ בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט:

_____ חבר, מכר, שכן פרט:

_____ צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט:

_____ אדם זר (שאינך מכיר) פרט:

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע.

חלק ב- חשיפה למצבי פגיעה והתעללות מינית

השאלות הבאות עוסקות בפשע ובניצול מיני. השאלות יגרמו לך בוודאי לאי נוחות והתרגשות. ניתן לפנות אלי באם תזדקק/י לעזרה.

1. האם מישהו הטריד אותך מינית באמירות, או איים לפגוע בך מינית?

לא

כן

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

איש צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה

ד. כאשר מישהו איים עליך לפגוע בך מינית, האם הוא גם איים באמצעות חפץ? (כמו: מטאטא, מקל, סכין)

כן לא

אם כן, תאר מה קרה

2. האם מישהו נגע בך באופן מיני, למרות שלא רצית שיגע בך בצורה כזו? (נשיקות, ליטופים, נגיעות במקומות אינטימיים, מגע מיני חלקי או מלא)

כן לא

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה _____

2. האם מישהו הכריח אותך לגעת בו במקומות אינטימיים או לעשות לו דברים מיניים שאינך רוצה?

לא

כן

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה _____

ד. האם מישהו ממשיך לפגוע בך מינית?

לא

כן

אם כן, תאר/י _____

3. אם עברת פגיעה מינית, הטרדה מינית, האם ספרת על כך למישהו, האם שיתפת?

לא

כן

אם כן, למי ספרת? _____

אם לא, מדוע לא סיפרת? _____

ה. האם המקרה הועבר לטיפול משטרה? האם התלונה נחקרה?

לא

כן

תאר מה קרה בחקירת המשטרה _____

ו. האם היה משפט?

לא

כן

ז. האם המבצע נמצא אשם?

לא

כן

אם יש לך מה להוסיף, פרט _____

חלק ג- פגיעה רגשית

בחלק זה תתבקש לספר על השפלות, קריאה בשמות גנאי, העלבות ודחייה.

1. האם יש מישהו הנוהג או נהג להשפיל אותך, לקרא לך בשמות גנאי ולהעליב אותך?

לא

כן

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה

2. האם יש מישהו שמחרים אותך, דוחה אותך ולא מאפשר לך לקחת חלק בפעילות חברתית או משפחתית?

לא

כן

א. מי עשה לך זאת?

בן משפחה (הורה, אח, סבא, קרוב) פרט: _____

חבר, מכר, שכן פרט: _____

צוות, סייעת, מורה, צוות רפואי פרט: _____

אדם זר (שאינך מכיר) פרט: _____

ב. היכן זה קרה?

בבית שלי

בסביבה שאני גר, בשכונה

בבית הספר

במקום ציבורי (אוטובוס, קניון, רחוב)

אחר _____

ג. כמה פעמים זה קרה?

פעם אחת

מספר פעמים

באופן קבוע

תאר מה קרה: _____

לגבי הפגיעות שענית עליהן בשאלון זה (פיזי, מיני ורגשי), כיצד הפגיעה בך או הניצול השפיעו עליך?

נפגעת באופן פיזי, נפגעת בגוף שלי (חבלה גופנית, מכה, פגיעה)

כן לא

תאר _____

נפגעת באופן רגשי (עצוב, כועס, מוטרד, מפחד, חושב על זה)

כן לא

תאר _____

איבדתי רכוש בעל ערך, דבר יקר לי

כן לא

תאר _____

האם יש משהו נוסף שאת/ה רוצה לספר עליו? אנא כתוב/ כתבי את דבריך למטה.
